

'Markalı' ihracatın değeri yabancıya üretileni 4'e katlıyor

TYH Tekstil İcra Kurulu Başkanı Ramazan Kaya, Keşanlı Yönetici ve İşadamları Derneği'nin (KEYİAD) düzenlediği 'Ekonomi Forumu'nda şöyle girdi:

● 20 yıllık şirketiz. Keşan'dan Moldova'ya, Akhisar'dan Bulgaristan'a kadar toplam 10 fabrikamız var. Yüzde 100 ihracata çalışıyoruz.

Ayrıca İstanbul ve İzmir'de Ar-Ge ile tasarım merkezleri olduğunu da belirtti:

● Biz dünyanın ünlü markalarının 'marka üreticisi'yiz. Katma değerli üretim yapıyoruz.

● Birleşmiş Markalar Derneği'nin (BMD) kurucu Başkanı Süleyman Orakçioğlu, katma değerli üretimin önemli göstergesini ortaya koydu:

Tekstil sektörünün kilo başına ihracat geliri 14-15 dolar iken hazır giyimde bu rakam 18-20 dolara çıkıyor.

Damat-Tween markasıyla öne çıkan Orka Holding'in Yönetim Kurulu Başkanı olan Orakçioğlu, kendi şirketinin yurtdışı mağaza sayısını aktardı:

Vahap Munyar
vahap.munyar@dunya.com

● İtalya'dan Romanya'ya, Özbekistan'dan Belçika'ya, Almanya'dan Angola'ya kadar yurt dışı mağazalarımızın sayısı 200 dolayında.

Ardından kilo başına ihracat gelirine bir de kendi mağazaları üzerinden yaklaştı:

● Kendi mağazalarımıza yaptığımız marka ihracatımızda kilo başına gelir 75-80 dolara ulaşıyor.

Sonra şu noktanın altını çizdi:

● Ülkemizdeki hazır giyim, konfeksiyon tesisleri yüzde 85 ve üstü kapasite kullanımıyla çalışıyor. Yani, yeni yatırımlar yapılmadıkça miktarda ihracatımızı daha fazla artırmamız mümkün değil.

Orakçioğlu'nun aktardığı veriler, tekstil ve konfeksiyon sek-

törünün kilo başına ihracat geliri açısından Türkiye ortalamasının epey üzerinde olduğunu gösteriyor. Türkiye'nin kilo başına ortalama ihracat geliri 1.10 dolar düzeyinde seyrediyor. Bu durumda tekstilin 14-15 dolar, hazır giyim yabancı markalara giden ürünlerinin 18-20 dolar olan kilo başına ihracat gelirini hiç de yabana atmak gerekiyor.

Ancak, markalı ihracatta kilo başına gelirin 75-80 dolara çıkabilirdiği dikkate alınınca işin rengi değişiyor. Markalı ihracatın

önemi anlaşılıyor. Hazır giyim ve konfeksiyon sektörü 2019'u 177 milyar dolarlık ihracatla geride bırakırken, Akdeniz İhracatçı Birlikleri üzerinden sektörün gerçekleştirdiği ihracat 316 milyon dolarda kalıyor. Buna Merin Serbest Bölgesi'nden geçen hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı eklendiğinde rakam 1 milyar dolara yaklaşıyor. Markalı ihracatın, sektörün 18-20 dolarlık kilo başına gelirini 4'e katlayabildiğini dikkate alıp, adımları ona göre atmamak gerekiyor...

Turquality, şirketlere kurum kültürü aşilar marka kapısını da açar

Ticaret Bakanlığı bünyesindeki marka destek programı

Turquality, bir süre önce Simit Sarayı üzerinden gündeme geldi, tartışıldı. Kürşad Tüzmen'in dış ticaretten sorumlu Devlet

Bakanlığı döneminde ilk gündeme getirip, devreye aldığı Turquality yi o günlerden beri izliyorum. Turquality uygulaması, Tüzmen döneminde

sadece konfeksiyon ve deri sektörünü kapsadı. Zafer

Çağlayan'ın Ekonomi Bakanlığı döneminde Turquality kapsamı genişledi, sektörler çeşitlendi.

Programı yöneten bürokrattan, destekten yararlanan şirketlerin patronlarına kadar konuyu farklı kesimlerle dönem dönem konuştum. Geline süreçte bende şu kanaat oluştu:

Ayda 35 bin liraya kiralık fabrika daha doğru model değil mi?

Akdeniz İhracatçıları Birliği Koordinatör Başkanı, Akdeniz Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği Başkanı Hayri Uğur'un da aralarında bulunduğu bir grup iş insanı Şanlıurfa'da Vali Abdullah Erin'i ziyaret etti. Özak Grubu Yönetim Kurulu Başkanı, Hizmet İhracatçıları Birliği Başkanı Yardımcısı Ahmet Akbalık ile Hayri Uğur, Şanlıurfa'da hazır giyim-konfeksiyon tesisleri olduğunu Vali'ye anlattı.

Erin, Akbalık ve Uğur ile beraberlerindeki iş insanlarına Şanlıurfa'daki Ayakkabı OSB'yi örnek gösterdi:

● Bu OSB'de 13 fabrika binası var. 11'i kiralandı. Makinaları kurup, hızla üretime başlanmaya hazır fabrika binalarından 11'i kiralandı. Üstelik fabrikaların aylık kirası da 35 bin lira.

Şanlıurfa Valisi Erin'in sözünü ettiği Ayakkabı OSB'yi İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) yönetim kurulu ve meclis üyeleriyle kente düzenlediği tur çerçevesinde ben de gezdim. Ziyatın Grubu'nun ailenin üçüncü kuşağının kurduğu şirketin kiraladığı binalardan birinde makinaların montajını da izledim.

İSO Başkanı Erdal Bahçıvan, o turun Gaziantep ayağında, bir süre için üzerinde durduğu konuyu yeniden açtı:

● Tapu, sanayicinin ahlakını bozuyor. Tapusuz sanayi modeline geçmemiz lazım.

Devletin arsa ve fabrika binalarını sanayiciye 49 yıllığına kiralamasını önerdi:

● Böylelikle sanayicinin parası arsaya, binaya değil, işletmeye, üretime yönelir.

Ayakkabı sektörü için Şanlıurfa'da geliştirilen 'kiralık fabrika' modelini yaygınlaştırmak, sanayiciyi önemli yükten kurtarır değil mi?

● Turquality, kapsama giren şirketlere markalarını yurtdışına açmaları, yaymaları konusunda maddi destek sağlıyor. Mağaza kiralalarının, fuar giderlerinin bir bölümü karşılanıyor.

● Ancak, daha da önemlisi, çoğu aile şirketi olan küçük ve orta ölçekli kuruluşlar, Turquality kapsamına girince kurumsallaşma adımlarını da atıyor. Bu yönde denetimler yapılıyor.

Bu durumda markalı ihracat için Turquality fırsatını doğru değerlendirmek gerekiyor...

CHP SÖZCÜSÜ ÖZTRAK, İSTANBUL DEPREMİ İÇİN HÜKÜMETE ÇAĞRIDA BULUNDU:

SEFERBERLİK ILAN EDELİM

Deprem riski nedeniyle stratejik altyapılarının İstanbul'a yoğunlaşmasının yanlış olduğunu belirten Faik Öztrak, "Bunları acilen ülkeye dağıtmalıyız" dedi. Öztrak, kentsel dönüşüm için hükümete 5 yıllık seferberlik çağrısında bulundu

CHP Sözcüsü ve Genel Başkan Yardımcısı Faik Öztrak, deprem riski nedeniyle **sanayi**, finans, iletişim başta olmak üzere stratejik altyapıların İstanbul'a yoğunlaşmasının yanlış olduğunu belirterek, "Bu hayati öneme sahip altyapıları ülkenin dört bir yanına dengeli bir şekilde dağıtmalıyız. Bunların planlarını bir an önce yapmalıyız" dedi. Depremi siyasi şov konusu yapılmayacak kadar ciddi bir iş olduğunu vurgulayan Öztrak, hükümete "Gelin aktif fay hatlarında ve hassas deprem bölgelerinde kentsel dönüşüm gerçekleştirmek üzere önümüzdeki 5 yıl için seferberlik ilan edelim" çağrısında bulundu. Öztrak şunları söyledi:

Nuray
TARHAN

remin etkilerini en aza indirmek için kullanmalıyız. Güçlendirilecek binaları bir an evvel tespit etmeliyiz. Bunları güçlendirmeliyiz. Güçlendirmesi mümkün olmayan binaları da depremden yıkılmadan önce biz yıkıp yeniden inşa etmeliyiz. Deprem bölgelerinde nüfusun yoğunluğunu artırmamalıyız. Başta İstanbul olmak üzere depremler için şimdiden kriz masası oluşturmalıyız. Deprem için yapılan kriz senaryolarını yeniden gözden geçirmeliyiz. Toparlanma ve barınma alanlarını yeniden belirlemeli ve bunların sayılarını çoğaltmalıyız. Ranta teslim edilenleri kurtarmalıyız."

TERSİNE GÖÇ OLMALI

2011'de kapatılmadan önce imar affı çıkarılmaması konusunda defalarca uyarın Devlet Planlama Teşkilatı'nın eski Müsteşarı İlhan Kesici de, 18 yıldır neredeyse tüm yatırımların İstanbul'a yoğunlaştığını belirterek, "Bu çok yanlış. Her coğrafi bölgede en az iki şehir cazibe merkezi haline getirilmeli. Yoksa hem İstanbul hem de Türkiye boğulur" dedi. Kesici, İstanbul'un finans merkezi yapılmasının da çok büyük hata olduğunu belirterek, "İstanbul'dan tersine göçü sağlayacak tedbirlerle kalkınma yurt geneline yayılmalı" diye konuştu.

YERLEŞİME SON VERELİM

"Artık aktif fay hatları üzerinde yerleşime izin vermemeliyiz ya da özel tedbirler aldıktan sonra bu yerleşime izin vermeliyiz. Esasen bu konuda kanunlarımız var. Aktif fay hatlarını da en ince detayına kadar biliyoruz. Ama kanunlara uyan yok. Rant söz konusu olunca gözler kanun görmüyor. Bu son depremde de gördük ki 'Deprem değil, bina öldürüyor.' Bu nedenle bina envanterimizin depreme dayanıklılık durumunu bir an önce tespit etmeliyiz. Kentsel dönüşümü rant için değil dep-

EKONOMİNİN %31'İNİ İSTANBUL YARATIYOR

• İstanbul, 1 trilyon 155 milyar 254 milyon lira ile en yüksek gayri safi yurtiçi hasılaya (GSYH) sahip şehir. İstanbul'un toplam GSYH'den aldığı pay yüzde 31.

• Toplanan verginin yüzde 43,9'u İstanbul'dan tahsil ediliyor.

• Toplam ihracatın yüzde 51'ine, ithalatın yüzde 54'üne imza atıyor.

• Kişi başına 76 bin 796 lira gelir ile Kocaeli'nin ardından ikinci sırada yer alıyor.

Bahçıvan: Sanayi depreme hazır değil

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçıvan, depreme hiç kimsenin hazır olmadığını, **sanayinin** de bunlardan bir tanesi olduğunu belirterek, "İstanbul'daki tüm **sanayi** firmalarının hakikaten samimi ve sağlıklı bir check-up'ının yapılması gerek. Bu check-up neticesinde uygun

Bahçıvan

olmayan firmaların da çok hızlı bir şekilde dönüşümlerinin yapılması lazım. Her sektörün öz eleştirisini en sağlıklı şekilde yapması gerek. Artık üç maymunu oynama dönemimiz bitti" dedi. Bahçıvan, İstanbul **sanayisinin** dönüşümü için bir metodoloji belirleyeceklerini de vurguladı.

"Savunma harcamaları dünya çapında artış gösteriyor"

İstanbul Sanayi Odası (ISO) ve SAHA İstanbul iş birliğiyle "Savunma Sanayisinde Yerli ve Milli Üretim Arayışları" temasıyla düzenlenen 2. Savunma Sanayisi Buluşmaları etkinliği İstanbul'da bir otelde gerçekleştirildi. Programın açılışında konuşan, Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkan Yardımcısı Celal Sami Tüfekçi, savunma sanayisinin geliştirilmesine yönelik birçok proje yürüttüklerini belirterek, "Tabiri caizse sadece taşeronluk ve işçilik yaparak bir katma değer üretmek yerine, teknolojiye yüksek katma değer oluşturmak bizim esas hedefimiz" dedi. Teknoloji odaklı sanayi hamlesini çok önemsediklerini belirten Tüfekçi, şunları söyledi: "Kalıcı, kurumsal ve sistematik bir yapı oluşturmak bizim için vazgeçilmez oldu. Bu

nedenle çok yakın zamanda Sanayi Teknoloji Bakanlığımızla bir protokol imzaladık. Hayata geçen bu protokol, sanayicilerimizin yetenek envanterini oluşturacak yeterli projelerimizi birlikte üretmeyi hedefliyor. Savunma Sanayi Yetenek Envanteri (YETEN) adını verdiğimiz bu envanter, standart bir veri saklama yerine, yapay zeka gibi teknolojilerle desteklenmiş sınıflandırmayı taksonomi adını verdiğimiz savunma sanayi taksonomisi, patent taksonomisi ve teknoloji hazırlık seviyesiyle ispatlı bir şekilde sınıflandırmış bir veri tabanından oluşuyor." Tüfekçi, teknolojik üretim yapmanın kolay bir iş olmadığını, bu kapsamda ürün kütüphanesini hayata geçirdiklerini söyledi.

ISO Başkanı Erdal Bahçivan da, savunma sanayisinin günümüz dünyasının hemen hemen her bölgesinde yaşanan jeopolitik gerilimler ve güvenlik kaygılarının hızla arttığı bir dönemde daha da önemli bir hale geldiğini söyledi. Bahçivan, "Savunmaya yönelik yapılan harcamalar da dünya çapında güçlü bir artış gösterme eğiliminde" dedi.